

EDUCAȚIA SOCIALĂ

COMPONENTA INTELECTUALĂ

Prof. înv. preșcolar Manea Florica
Școala Gimnazială Drănic, Județul Dolj

Maria Montessori afirma „Primul lucru esențial pentru dezvoltarea copilului este concentrarea. Ea stă la temelia caracterului și comportamentului social. Copilul trebuie să descopere cum să se concentreze și pentru aceasta îi trebuie lucruri asupra cărora să se concentreze... Nici unul dintre noi nu o poate face în locul lui.”.

Prin aceasta se dorea sublinierea importanței educației și a mediului în dezvoltarea copilului de orice vârstă ar fi el. Nu putem exclude din „întregul” numit educație, și pe cea intelectuală, căci această componentă a educației, și în speță a celei sociale, este cea care ajută la formarea și dezvoltarea viitorului om.

Comunicarea didactică decelează informația asemeni altor situații de comunicare, prin intermediul sunetelor. Construcțiile verbale cât și cele paraverbale sunt considerate de pedagogi ca fiind semne ce poartă numeroase semnificații.

Prin acest proces complex, comunicarea didactică solicită omului mileniului III capacități adaptative sporite, inteligență, calități creative, orientarea spre valori morale și estetice ce sunt agreate de societate; toate acestea având drept finalitate crearea aptitudinilor de muncă intelectuală, spiritualitate înaltă, specifice oricărei societăți și adaptate nivelului de dezvoltare biologică și psihică ale copiilor.

Educația intelectuală alături de cea moral civică, estetică, fizică, se implică în educația timpurie și continuitatea influențelor asupra subiecților educației.

Componentele mai sus menționate se constituie într-un ansamblu unitar, în activitățile cotidiene, ele nefiind urmărite distinct, ci în interacțiunea lor, deși în cele mai multe predomină educația intelectuală (cunoștințe despre mediu, educarea limbajului, activități matematice); altele vizând laturi cum ar fi cea moral-civică, cea socială și religioasă. Toate aceste tipuri de activități nu pot exista independente una față de alta, ele interacționând în urma unor sarcini pe care le impune transpunerea în actul educativ a diferitelor componente.

Comunicarea didactică este cea menită să asigure copilului de orice vârstă posibilitatea de a își însuși, din fiecare domeniu al vieții sociale, ceea ce societatea consideră a îi fi util și să transmită prin feed-back societății trebuințele și necesitățile tinerei generații.

Educatorea (institutorul) va alege „ opționalele” și „extinderile” nu doar ținând cont de aptitudinile personale, ci și de înclinațiile sau dificultățile pe care copiii le întâmpină într-o latură sau alta a educației. De exemplu carențele familiale se pot remedia prin educația morală, în timp ce anumite „imperfecțiuni” în atitudinea fiziologică se corectează cu ajutorul educației fizice.

Educația intelectuală ocupă un loc important în formarea preșcolariilor și a școlariilor mici fără a se considera că ea este o sarcină fundamentală (ea fiind, în primul rând de competența educației școlare).

Scopul pe care îl are educația intelectuală la vârsta preșcolară și școlară mică îl reprezintă lărgirea orizontului cultural al copilului, adecvat capacităților de vârstă și stimularea stimulării intelectuale a fiecărui copil, în funcție de interesele, înclinațiile și posibilitățile proprii.

Ca sarcini ale educației intelectuale se remarcă însușirea unor cunoștințe elementare, necesare adaptării la mediul natural și social, formarea unor deprinderi de bază în munca intelectuală și pregătirea din punct de vedere cognitiv pentru viața școlară.

Tipurile de activități ce contribuie la educația intelectuală se circumscriu tuturor ariilor curriculare și tuturor formelor de acrivitate: comune, opționale, la alegere, având o pondere mai ridicată cele: de educarea limbajului, matematice, de cunoașterea mediului.

Strategiile didactice ce au eficiență în educația intelectuală îmbină metodele activ-participative de comunicare orală și scrisă, de descoperire a realității și de exersare a deprinderilor cognitive.

Conținutul educației intelectuale este ales în funcție de contribuția acesteia la:

-stimularea senzorială,

- antrenarea proceselor și operațiilor gândirii și dezvoltarea limbajului;

- educarea atenției (în special a celei voluntare),

Formarea deprinderilor elementare de muncă.

BIBLIOGRAFIE

- Montessori, Maria, *Mintea absorbantă*, **traducere** de Marcel Căpraru, Editura APA, Drobeta Turnu- Severin. 2006
- Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2000
- Voiculescu, Elisabeta, *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București, 2001